

LI-107**April-2014****B.Ed., Sem. II****B-511 : Accountancy****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70**

સૂચના : (1) બધા પાંચ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે વિકલ્પો આંતરિક છે.

Instructions : All five questions are compulsory. Options are internal.

(2) જમણી બાજુએ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

Figures to the right side indicate full marks.

1. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એકનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો : 10

Answer any one from the following questions. Answer should be in about 750 words :

(a) જીગર અને અમી એક ભાગીદારી પેઢીના 3:2 પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તેમની પેઢીનું 31/3/14 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે :

31-3-2014 ના રોજનું પાકું સરવૈયું

જવાબદારીઓ	રકમ ₹	મિલકતો	રકમ ₹
મૂડી ખાતાં :		જમીન	5,50,000
જીગર 6,00,000		મકાન	2,20,000
અમી 4,00,000	10,00,000	યંત્રો	2,00,000
લેણદારો	50,000	સ્ટોક	40,000
દેવીહૂંડી	30,000	દેવાદારો	60,000
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા	40,000	લેણી હૂંડી	10,000
		બેંક સિલક	15,000
		રોકડ સિલક	15,000
		નફા-નુકસાન ખાતું (ઉધાર)	10,000
	11,20,000		11,20,000

ઉપરની પાકા સરવૈયાની તારીખે ચિરાગને નીચેની શરતોએ પેઢીમાં 1/4th ભાગ સાથે પ્રવેશ આપ્યો :**વધારાની માહિતી :**

(1) ચિરાગે મૂડી પેટે ₹ 2,50,000 રોકડા લાવવા અને પોતાના ભાગની પાઘડી પેટેની રકમ ₹ 10,000 રોકડમાં લાવવી.

(2) જમીન અને મકાનની કિંમતમાં અનુક્રમે ₹ 30,000 અને ₹ 10,000 નો વધારો કરવો.

- (3) યંત્રોની બજારકિંમત ₹ 1,30,000 છે જે ચોપડે લાવવાની છે.
- (4) સ્ટોકની કિંમતમાં 10% નો ઘટાડો કરવાનો છે.
- (5) દેવાદાર પર 5% લેખે ઘાલખાધ અનામત અને 2% લેખે વટાવ અનામતની જોગવાઈ કરવાની છે.
- (6) લેણદારોની કુલ રકમમાંથી ₹ 5,500 ની રકમ હવે ચૂકવવાની નથી.
- (7) ચોપડે નહીં નોંધેલ ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા ₹ 2,500 છે. તથા અગાઉથી ચૂકવેલ આગનું વીમા પ્રીમિયમ ₹ 1,000 છે.

ઉપરની માહિતી પરથી પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતું, ભાગીદારોનાં મૂડીખાતાં તથા ચિરાગના પ્રવેશ પછીનું નવું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો. 10

- (a) Jigar and Ami are partners of a partnership firm sharing profit and loss in the ratio 3 : 2. The Balance Sheet of their partnership firm as on 31-3-2014 is as under :

Balance Sheet as on 31-3-2014

Liabilities	Amount ₹	Assets	Amount ₹
Capital Accounts :		Land	5,50,000
Jigar 6,00,000		Building	2,20,000
Ami <u>4,00,000</u>	10,00,000	Machines	2,00,000
Creditors	50,000	Stock	40,000
Bills payable	30,000	Debtors	60,000
Outstanding expenses	40,000	Bills Receivables	10,000
		Bank Balance	15,000
		Cash Balance	15,000
		Profit & Loss A/c. (Debit)	10,000
	11,20,000		11,20,000

On Balance Sheet date, Chirag is admitted to give 1/4th share with the following conditions :

Additional Information :

- (1) Chirag will bring capital of ₹ 2,50,000 in cash, and ₹ 10,000 as his share of goodwill.
- (2) To increase the value of Land and Building by ₹ 30,000 and ₹ 10,000 respectively.
- (3) To record market value of ₹ 1,30,000 for machines, in the books.
- (4) To reduce the value of stock by 10%.
- (5) To provide 5% for bad debts reserve and 2% discount receive on debtors.
- (6) Out of creditors ₹ 5,500 are now not payable.
- (7) Unrecorded unpaid liability is of ₹ 2,500 unrecorded insurance premium paid in advance is ₹ 1,000.

From above information prepare revaluation account, partners capital Accounts and Balance Sheet after admission of Chirag in the books of firm.

- (b) (1) પ્રિશા શાહના ચોપડામાં તા. 1-4-11 ના રોજ યંત્ર ખાતાની બાકી ₹ 60,000 છે. આ યંત્ર ચાર વર્ષ પહેલાં ખરીદવામાં આવ્યું હતું. કંપની દર વર્ષે 10% લેખે સીધી લીટીની પદ્ધતિએ ઘસારો ગણે છે. તા. 1-7-13ના રોજ બીજું એક યંત્ર ₹ 30,000 માં ખરીદ્યું. જેને ગોઠવવાનો ખર્ચ ₹ 4,000 અને લાવવાનો ખર્ચ ₹ 1,000 થયો. પ્રથમ યંત્ર તા. 31-3-14ના રોજ ₹ 25,000માં વેચી દીધું. ઉપરની વિગતોને આધારે તા 31-3-14 સુધીનું યંત્ર ખાતું તૈયાર કરો.
The books of Prisha Shah show a balance of ₹ 60,000 in the machinery account on 1-4-11. This machine was purchased before four years. The company provides depreciation at 10% per annum by straight line method. She purchased a another machine on 1-7-13 for ₹ 30,000, for which the installation expenses amounted to ₹ 4,000 and carriage amounted to ₹ 1,000. The first machine was sold off on 31-3-14 for ₹ 25,000.
Prepare machinery account up to 31-3-14.
- (2) હૂંડી અને વચનચિઠ્ઠી વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
Differentiate between a bill of exchange and promissory note.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈ એકનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો :

4

Answer any one of the following questions in about 125 words :

(a) નીચેના વ્યવહારો કૌંસમાં દર્શાવેલ પક્ષકારોના ચોપડામાં દર્શાવો :

Record the following transactions in the books of parties shown in brackets :

- (1) સાગરે ₹ 10,000 નો માલ સરિતા પાસેથી ખરીદ્યો અને સામે ₹ 8,000 રોકડા અને ₹ 2,000 ની એક માસની વચનચિઠ્ઠી આપી. (સાગરના ચોપડે)
Sagar purchased goods of ₹ 10,000 from Sarita and against it paid cash ₹ 8,000 and a one month promissory note of ₹ 2,000. (In the books of Sagar)
- (2) પ્રિશાએ લખેલી અને વંશિકાએ સ્વીકારેલી ₹ 11,000 ની હૂંડી પ્રિશાએ કસવીને ₹ 11,050 ના દેવા પેટે ચુકતે હિસાબે વેચાણશેરો કરી આપી. (કસવીના ચોપડે)
A bill of ₹ 11,000 drawn by Prisha and accepted by Vanshika was endorsed by Prisha in favour of Kasvi in fully settlement of a debt of ₹ 11,050 (in the books of Kasvi).
- (3) આયુશીએ સ્વીકારેલી ₹ 6,000 ની હૂંડી, મિશા કે જે હૂંડી લખનાર છે તેણે દેવને વેચાણશેરો કરી આપી હતી. આ હૂંડી પાકતી તારીખે નકરાઈ અને નકરામણી ખર્ચ ₹ 30 થયો. (દેવના ચોપડે)
Misha had endorsed a bill of ₹ 6,000 drawn by him and accepted by Aayushi in favour of Dev. This bill was dishonoured on the maturity date and noting charge amounted to ₹ 30. (In the books of Dev)
- (4) પ્રાન્સુએ સ્વીકારેલી અને પ્રિન્સીએ લખેલી ₹ 2000 ની હૂંડી પરાગે બેન્ક મારફત વસૂલાત માટે મોકલી હતી જે પાકતી તારીખે નકરાઈ. બેન્કે નકરામણી ખર્ચ ₹ 10 અને બેન્ક ચાર્જિસ ₹ 20 પરાગ ખાતે ઉધાર્યા છે. (પરાગના ચોપડે)
A bill of ₹ 2000 drawn by Prinsi and accepted by Prancu and sent by Parag for collection through Bank, was dishonoured on the maturity date. The bank has debited to Parag's account ₹ 10 for noting charges and ₹ 20 for bank charges. (In the books of Parag)

3. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો : 10

Answer any **one** of the following questions in about **750** words :

- (a) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ એટલે શું ? ધોરણ-12નો કોઈ એક એકમ પસંદ કરીને પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિથી શીખવવાની રૂપરેખા આપો.

What is Project Method ? Select any one unit from Accountancy for Std-XII and give the outline to teach it by project method.

- (b) તમારી શાળામાં નામાનાં મૂળતત્વોના શિક્ષકની નિમણૂક સમયે તેનામાં કઈ લાયકાત અને કયા ગુણોની અપેક્ષા રાખશો ? તેની વિગતે ચર્ચા કરો.

At the time of appointing an accountancy teacher in your school which qualification and qualities you will expect. Discuss in detail.

- (B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો : 4

Answer any **one** of the following questions in about **125** words :

- (a) પૃથક્કરણ અને સંયોગીકરણ પદ્ધતિનો સમન્વય નામા શિક્ષણના સંદર્ભમાં સમજાવો.

Explain the combination of Analysis and Synthesis method in teaching Accountancy.

- (b) નામા મંડળની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.

Mention the various activities of Accountancy club.

- (c) શૈક્ષણિક સાધનોની યાદી આપી કોઈપણ એક વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.

Give the list of teaching aids in accountancy. Explain any one.

4. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 100 શબ્દોમાં આપો : 6

Answer any **two** of the following questions. Each answer should be in about **100** words :

- (a) ધોરણ-11ના નામાના વિષયના કોઈપણ એક એકમ માટે કોઈપણ ત્રણ પ્રકારની અનાત્મલક્ષી કસોટીની રચના કરો.

Prepare different three types of objective test for any one unit of Std-XI.

- (b) ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ જોવા મળતી નામાનાં પ્રશ્નપત્રની ખામીઓ જણાવો.

State the drawback which are always in question paper of Accountancy at Higher Secondary level.

- (c) ત્રિપરિમાણદર્શક કોઠાના (Blue Print) ત્રણ પરિમાણોની ટૂંકી સમજ આપો.

Give explanation of three dimensions of Blue-Print in brief.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં આપો : 8

Answer any one of the following questions in 500 words :

(a) નામાનાં મૂળતત્ત્વો વિષયના ધોરણ-12ના વર્તમાન પાઠ્યપુસ્તકની સમીક્ષા કરો.

Give the Review on current Text Book of account subject for Std-XII.

(b) નામાનાં મૂળતત્ત્વોના આદર્શ પાઠ્યપુસ્તકનાં લક્ષણો વર્ણવો.

Describe characteristics of an Ideal text-book of Accountancy.

5. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 14

Answer the following questions in short :

(1) સગવડી હૂંડી એટલે શું ?

Define Accommodation bill.

(2) ઘસારાની કઈ પદ્ધતિ આવકવેરાની ગણતરી માટે વધુ પસંદ કરવા યોગ્ય છે ?

Which method of depreciation is more appropriate for the calculation of Income Tax ?

(3) નવો ભાગીદાર પ્રવેશ વખતે જો પાઘડીની રકમ રોકડમાં ન લાવે તો કઈ પદ્ધતિ દ્વારા પાઘડીનું મૂલ્યાંકન થયું ગણાય ?

At the time of Admission of new partner, if he will not bring cash for goodwill then which method is applied for valuation of goodwill.

(4) ભાગીદારના પ્રવેશ બાદ પાઘડીની રકમ માંડી વાળવાની હોય ત્યારે કયા ભાગીદારોના મૂડી ખાતે કયા પ્રમાણમાં ઉધારવામાં આવે છે ?

If goodwill is to written off after admission of new partner it is debited to which partner's capital accounts. In which ratio ?

(5) 'ભાગીદારનો પ્રવેશ' એકમ શીખવતી વખતે કયા વિષય સાથેનો અનુબંધ વારંવાર સ્થાપવો જ પડે ?

"Admission of partner" while teaching this unit which subject we have to establish correlation again and again ?

(6) "કમ્પ્યુટરનો વર્ગશિક્ષણમાં વિનિયોગ" માટે બે મર્યાદાઓ જણાવો.

State two limitations for applying computer in class-room teaching.

(7) વિષયવસ્તુનું વિશ્લેષણ કયા પ્રકારના પાઠ આયોજનમાં કરવું પડે ?

With which type of planning content analysis must be done ?

(8) નામા શિક્ષક માટે સેવાકાલિન તાલીમની અનિવાર્યતાના બે કારણો આપો.

Give two reasons for necessities of in-service training teacher for Account Subject.

(b) ઘસારો એટલે શું ? ઘસારાના કારણોની વિગતે ચર્ચા કરો.

Define depreciation. Discuss the reasons for depreciation in detail.

(c) એક કંપનીના ચોપડે વર્ષના અંતે આપેલી બાકીઓ ઉપરથી ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર શોધો.

	₹
(1) કાચો નફો	1,35,000
(2) વેચેલ માલની પડતર	2,02,500
(3) ચોખ્ખો નફો 50% કરવેરાને આધિન	67,500

The following balances are taken from the books of a Co. at the end of the year. Calculate Net Profit Ratio from the given information.

	₹
(1) Gross Profit	1,35,000
(2) Cost of goods sold	2,02,000
(3) Net profit subject to 50% tax	67,500

2. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 100 શબ્દોમાં આપો : 6

Answer any two of the following questions. Each answer should about 100 words :

(a) એકમ આયોજન અને પાઠ આયોજન વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

Clarify the difference between Unit Planning and Lesson Planning.

(b) નામા પદ્ધતિનો રોજીંદા જીવન પ્રવૃત્તિઓ સાથેનો અનુબંધ કેવી રીતે સ્થાપશો ?

How will you establish correlation of Accountancy with day to day life ?

(c) નામા પદ્ધતિના પ્રોક્ષી તાસમાં કયા વિષયનો શિક્ષક સમયનો સદુપયોગ કરી શકે ? કેવી રીતે ?

Which subject teacher can utilize time well in Proxy period of Accountancy ?

How ?

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં આપો : 8

Answer any one of the following questions in about 500 words :

(a) અનુબંધ એટલે શું ? અનુબંધનું મહત્વ ઉદાહરણ સાથે સ્પષ્ટ કરો.

What is co-relation ? Clarify the importance of co-relation with illustration.

(b) નામાનાં મૂળતત્ત્વોના કોઈપણ એક એકમ માટેના એકમ આયોજનની રૂપરેખા આપો.

Give the outline for unit planning for any one unit of accountancy.

(9) જૂથ ચર્ચા પદ્ધતિ એટલે શું ?

Define Group Discussion Method.

(10) અર્થશાસ્ત્ર વિષય સાથે નામાનાં અનુબંધ માટેનું કોઈપણ એક ઉદાહરણ આપો.

Give any one illustration for correlation between Account and Economics.

(11) અનાત્મલક્ષી કસોટી એટલે શું ?

What is the meaning of objective type test ?

(12) સમતોલ પ્રશ્નપત્ર એટલે શું ?

What is Balance question paper ?

(13) મૂલ્યાંકન એટલે શું ?

What is Evaluation ?

(14) છેલ્લા ત્રણ વર્ષની નફાકારકતાની તુલના કરવા નામા શિક્ષણમાં કયું સાધન ઉપયોગમાં લેશો ?

Which is teaching aids will useful to compare profitability of last three years ?
